

The Center for Research Libraries scans to provide digital delivery of its holdings. In some cases problems with the quality of the original document or microfilm reproduction may result in a lower quality scan, but it will be legible. In some cases pages may be damaged or missing. Files include OCR (machine searchable text) when the quality of the scan and the language or format of the text allows.

If preferred, you may request a loan by contacting Center for Research Libraries through your Interlibrary Loan Office.

Rights and usage

Materials digitized by the Center for Research Libraries are intended for the personal educational and research use of students, scholars, and other researchers of the CRL member community. Copyrighted images and texts are not to be reproduced, displayed, distributed, broadcast, or downloaded for other purposes without the expressed, written permission of the copyright owner.

© Center for Research Libraries

Scan Date: October 7, 2008

Identifier: s-m-000015-n2

مجموعه سنون

۱۸

جمعیت علمیه عثمانیه

برنجی پسته

ربیع الاول

نومرو ۳

4th morning
20
Oct. 1862
beginning Jan. 29

استانبول

وزیر خاندان ارژنجانی اوغلو آرتین مناسیان مطبعه سنده
طبع اولمشدر

۱۲۷۹

(تقریض ترجمه تلماق)

مجلس والای احکام عدلیه رئیس دولتیو یوسف کامل پاشا
حضرتلرینک بو دفعه اتحاف مجالس عرفا بیورمش اولدقلری تلماق
ترجمه سی حقا سلاست ادا و نفاست مؤدی جهتیه جامع محاسن
صورت و معنا بر مجله حکمت انما اولدیغندن مطالعه سی دلشنکان
علم و ادبه باعث فوائد لاتیحصی اولمشدر . کاب مذکورک اصلی
فرانسزجه اولوب ممالک غریبه ده کستان سعیدی مقامنده مرغوب
و مسلم و بالجه اورویا لسانلرینه مترجم اولدیغندن زبان عذب البیان
ترکی یه دخی نقل و ترجمه سی اونه دنبرو نزد ارباب کالده اعز آمال
بولمش ایسه ده اصلنک قدر و اعتبارینه چسبان و مقبول اصحاب
دانش و عرفان اوله جق صورته شو عقده دشوار کشانک حلی هر
مترجمک کاری و هر شه باز اوج معرفتک شکاری اولدیغندن اشبو شاهد
کلچهره حسن و بها شمیدی یه قدر زیر پرده عز و نازده اختفا ایدرک
ابنای وطن مشاهده جمال با کالندن محروم قالمشیدی . مشار الیه
حضرتلری بو وجهله ادبیات ترکیه یه بر نسخه نادره علم و افضل
علاوه سینه طوغریسی هیئت ملتک تشکر و محمدتیه کسب استحقاق

بیورمشدر

بیور مشدره بو مثللو آثار نافعنه تکثر و انتشاری جمعیت علمیه عثمانیه تک
مقاصد خیریه سنه موافق اولدیغندن بزخی مترجم کامل صاحب
فصائلک مساعی جلیله سنی تقدیر و تحسین ایله لوازم شکر گذاری
و ستایشک ایفاسنه مسارعت ایدرز .

کتاب تلماق علم و عرفان و حسن اخلاق ایله مشهور آفاق اولان
فرانسه لو فنلونک جمله آثارندن اولوب فرانسه مشاهیر حکمدارانندن
اون دردنجی لوئینک حقییدی دوق دوپور غونیاک تعلیم و تربیه سنه
مأمور اولدیغی آناده پرنس مشار الیهک تهذیب اخلاقه مدار اولق
اوزه تألیف و کندوسنه تعلیم و تدریس ایلشیدی . عموماً افراد
ناسک رعایت ایللری وجیه دن اولان اصول آداب و انسانیت و خصوصاً
عباد اللهک زمام اداره لری مسلم ید اختیار لری اولان تاجداران جهانک
مرتب ذمت همتلری بولنان وظائف رعیت پروری و معدلته دائر
حاوی اولدیغی قواعد حکمت حکمدار وقت اولان مشار الیه لوئینک
و اطرافنی المش اولان بعض مداهنلرک اوصاغ نابهنجارلرینه مخالف
دوشدیکندن طعن و تعریضه حل ایله حقیده موجب وخامت اولور
مطالعنه سنی مینی کاب مذکورک نشر و اعلانی موافق حال و مصلحت
عد ایتدیکندن اشبور مشهور بش اون سنه لر محفوظ صندوقه
کتمان اولشیدی . ترجمه مذکوره سنک دخی هر نه اسبابه مینی ایسه
بر او قدر مدت انظار عامه دن مخفی و مستور قالدقن صکره جلوه
کرساحه ظهور اولسی اتفاقات غریبه دندر .

فنلونک اشبو تألیفنه مطلع اولان بعض بد خواهانی مؤلفک
خدمتکارینی اطماع ایله بر نسخنه سنک استحصانه دسترس اوله رق
یک الی یوز طقسان طقوز سنه سی دفعه اولی اولق اوزره طبع و نشرینه

مبادرت ایلشدر در • فنشون بوندن اقسام پرنس مشار الیهک امر
 تربیه سنی کمال اهلیتله اتمام ایتکله قرال اشو حسن خدمتته مقابله
 کندوسنه بر مأموریت مهمه اعطاسیله قدر و اعتبارینی اعلا ایلش
 اولدیغی حالده کتاب مذکوره کسب اطلاع ایتدکده زمان حکومتی
 تزییف غرضیله تصنیف اولنمش اولسنه ذهاب ایله کتاک طبعی
 توقیف و مومی ایهی مأموریتندن عزل ایلشدر • بونک اوزریتنه مومی
 ایله قامباری نام محله چکیله رک اوراده اختیاریت و محمل مذکور
 اهالی و اطفالنک بالذات تعلیم و تربیه سنه حصر اوقات ایله تحمل
 بار کلفت ایتش و کروه فقرا و محتاجین حقنده اجرای خیرات و مبرات
 سعی و غیرتله ابراز ماثر سخاوت و مروت و حتی بیک یدی یوز طقوز
 سنه سی فوق الغایه وقوعبولان شدت شتا ائناسنده اول جوارده بولنان
 فرانسه اردوسنک اطعامنه صرف ماملک ایدرک جله عنندنه مقبول
 و ممدوح اولشیدی • حسن صیت و شهرت فضائلی هر طرفه منشس
 اولهرق مجرد مجلسیله تشرف ایلک آرزوسیه پک چوق کسان محال
 بعیده دن شدر حل ایله زیارتنه کلورز ایدی • اشته بو صورتله امرار
 وقت ایلدیکی حالده بیک یدی یوز اون بئش تاریخنده التمش التی
 یاشنده اولهرق وفات ایلشدر •

فرانسه مؤلفلری بیننده فنشوندن دها اعلم و ابلغلری وار ایسه ده
 حسن ادا و سلاست افاده جهتیله هیچ بریسی بونک کعبنه واصل
 اوله میسوب متقدمینک غایت سلبس و ساده اولان آثار نفیسه لرینه
 بین المتأخرین مومی ایله جله دن زیاده ایو تقلید ایلشدر • فنشونک ایوم
 خلیجه اناری موجود ایسه ده شاگردی مشار الیه دوق دو بورغونیا نک
 حین وفاتنده اون دردیچی لوئی کافه اوراقنی حرق ایتدیرمش اولغله
 بونلر میاننده بر طاقم مؤلفاتی ضایع و تلف اولشدر •

زانورن دارالادب تعلیمی اولان پرنس مشار الیه فئلوک حسن تربیه سندن و باخصوص اشبو کاب تلماقک تدرس و مطالعه سندن علم عرفان و فضائل اخلاقجه استفاده فیوضات بیغایات ایدرک بین الاقران مشار بالبنان اولوب (من علمنی حرفا قدصیرنی عبدا) حقوقه دخی کمال رعایتله حسین وفاتنه قدر موعی الیه حقنده لوازم توقیر و احترامکاریتک ایفاسنده تجویز قصور ایلامشدر .

اشبو کابک حاوی اولدیغی حکایات بالکلیه اصلسز اولوب جزایر سبعه دن اتا کبه تک حاکی بولنان اولبس سائر یونانلورله برابر اون سنه سورمش اولان تروا شهری محاصره سنه حین عزیزمتمده اوغلی تلماق بشکده براقش و مدت غیابی یکر می سنه ممتد اوله رق عودت ایلامش اولغله تلماق مر ییسی اولان منتور نام بر پیر عقل پرور ایله باز فاقه جستجوی پدر قصدیه عزم سفر ایلمش و مرآت عجائب و عبر و مصدر انواع خیر و شر اولان سیر و سفر ائناسنده پک چوق حالاته مظهر اولش اولغله اشته کاب مذکور شو سر کدشتلرک حکایه و تفصیلندن عبارت اولسوب فقط مؤلفک خیلی علاوات و تزیناتی اولدیغی درکاردر .

(منیف)

(مابعد)

(قره طاغ)

قره طاغلول هر سنه سن بازیل نام زیارتک یوم مخصوصنده عقد جمعیت ایدرک هر درلودعاوی و منازعات واقعه لر نی فصل ایتمک اوزره

حاكمر انتخاب ايدرلر و اشبو حاكمر هر سنه اجراي حكومت ايدوب
 هيچ بر صورت و حالده تكرار انتخاب اولنه مزلر . بر فامليانك هر قاچ
 نفر اولادي اولور ايسه اولسون ايكي قرنيداش بر وقتده حاكم اوله مزلر .
 بودخي حق مذكور دن ممكن مرتبه چوق فامليانك حصه دار اولسي
 غرضنه مبنيدر . اشبو حاكمر اوصاف حميده ايله موصوف اولسنه
 دقت اولور ايسه ده اقراننه نسبتله عقل و درايت و جريره نطق
 اصحابندن اولسي دخي لازمه دن عد اولور .

اشبو حاكمر كندولرينه عرض اولنان كوچك قباحتلره دائر دعاوي بي
 صورت قطعيله يعنى استيناف قبول ايتماك اوزره رؤيت و فصل
 ايدرلر . اگر بر حاكم بر قاچ دفعه خطا ايدر و عدم استقامت و اهليتي
 اكلاشيلور ايسه وقت معينه انتظار اولنميه رق عزل اولنوب يرينه
 بشقه سي تعيين و بعنده ولاديقه يه يلسدير يله رك انك طرفدن دخي
 مأمور تي تصديق قنور .

حكام مرقومه اولوجهله دعاوي صغيره بي كندولري فصل ايدرلر
 ايسه ده جنائت و ياخود امور مهمه يه متعلق دعوازي ناحيه نك مديري
 مقامنده اولان مأموره و ياخود بيوك مجلسلري اولان سنياه حواله ايدرلر .
 اشبو محاكمك جمله سنده رؤيت دعاوي بر كوندن زياده متمد اوله ميوب
 همان فصل اولور . بودخي اصحاب دعاوي ايشك ارقه سنده طولاشوب
 اضاعه وقت ايدرلر بو وجهله هم كندولري و همده فاملياري دوچار
 كلفت و خسار اولماق غرضنه مبنيدر .

طرفين نره ده محاكمه اوله جققرينه قرار و يردكد نصكره اول محله
 عزيمت ايدرلر و حاكمر اولجه اوراده بولنوب صورت آتبه ده رؤيت
 دعوايه ابتدار اولور . حاكمر قوري ير يعني اوت و طاشدن خالي طور اراق

اوزرينه

اوزرینه اوتوروب طرفین مقابلارنده طرور و هر بریسی نوتی
 کلدکجه لقرنی سویلمنی و بریسی سوزه باشلادقده دیکری قطع کلام
 ایلماسی خاصه کندولرینه تنبیه اولنور. اولامدعی و بعده مدعی علیه
 استماع اولندقدن صکره شاهدلر اجرای شهادت ایدرلر. کرک اصحاب
 دعاوی و کرک شاهدلر استماع اولندقجه بر سهو و خطاری اولامق
 ایچون افادات واقعه لرنده ایوجه دقت ایملری کندولره توصیه و تأکید
 قنور.

بعده طرفین و شاهدلر و سائر خارجدن حاضر بولنابلر تبعید
 اولنهرق حاکم رینلرنده بالتذکره مادهیه قرار و یردکدنصکره ایچلرندن
 بریسی طرفینی چاغروب صورت آتیده کندولرینه تبلیغ حکم ایدر
 (دعوایی اولدیغی کبی استماع ایتدک و بو خصوصده قباحتلی کورینان
 فلانک شو قدر تضمین اچیه سی و شو قدر دخی غلوبا یعنی جزای
 نقدی و یرمسنی مناسب کوردک) اشبو غلوبا اچیه سی بعض کره حاکم
 ییننده تقسیم اولنوب تحصیلنه دخی کندولری مأمور اولورلر.

غلوبا ریال و یاخود سوانسیک تعبیر اولنور اوستریا کوچک کش
 سکه سیله تعیین اولنور ایسه ده قره طاغ لورده مسکوکات پک نادر
 بولندیغندن او مقوله جرایم اکثریا حیوانات و حیویات و یاخود اسلحه
 اعطاسیله تسویه اولنور. و بشقه سنه زحمت اولامق ایچون او مقوله
 اشیانک قیمتی دخی حاکم تضمین و قطع ایدرلر. بو مثللو حالانک همان
 کافه سنده محکوم علیه ک سلاحری اصحاب قدرندن بریسنک یاننه ترهین
 ایله لازم کلان جریمه اچیه سی اندن استقراض اولنور و اولخالده اشبو
 مبلغ دینک وعده سنی و لازم کلان فائضک مقدارنی کذلک حاکم
 تحدید ایدرلر.

اگر محکوم اولان شخص ویره جکی رهن مقابلنده غلویابی ادایه کافی مقدار اچمه بوله من ایسه رهن درحال فروخت اولنوب فقط هر نه درجه ده اولور ایسه اولسون صاحب مالک اقریاسنی ذی الید اعتبار ایله سائرلینه ترجیح اولنور . اقریادن مشتری ظهور ایتدیکی حالده هر کس اشترا ایده ییلور . بهاسی جریمه یه وفا ایتد کدنصکره فضله قالور ایسه صاحب ماله اعطا اولنور .

مثلا قتل دعوا زنده اولدیغی کی اسلمه نك قیمتی غلویا اچمه سنی ایفایه کافی اولدیغی حالده حاکم و طرفیندن انتخاب اولنان حکم لره برابر متهمک ترلاسنه کیدرک بهاسنی تخمین ایله بر منوال محرر فروخت ایدرلر .

شخص محکوم فقیر اوله رق ادای جریمه یه غیر مقتدر اولدیغی حالده بر مدت معینه ایله حبس اولنوب اول مدت طرفنده ناحیه سی پاپاسی طرفندن اطعام اولنور .

بر شی سرقت اولنوبیده سارقی کیم اولدیغی اکلا شلدیغی حالده صاحبی بر قاچ دفعه مجامع ناسده کیفیتی اعلان ایدرک سارقی خبر ویرنه بر مکافات وعد ایدر . و اشبو مکافات مال مسرووک قیمتی تجاوز ایتماک دخی قاعده دندر .

خرسزک کیم اولدیغی خبر ویرلد کده صاحب مال یانته کیدوب مرافعه یه حاجت قالمسزین دوستانه تسویه اولنوق اوزره هم سرقت اولنان شیک و همده خبر ویرنه مکافات اولوق اوزره وعد اولنان اچمه نك کندوسنه رد و اعطاسنی طلب و تکلیف ایدر . و اکثریا سارق بوکا موافقت ایدرک مصلحت بتور ییلور فالو سارق حاکم حضورینه کوتور ییلوب اوراده انکار ایلدیکی حالده اولوقته قدر مخفی بولنان مخبر میدانه کله رک

ماده سرقته نوجهله کسب وقوف ایلدیکنی افاده و اخبار ایدر • بو
دخی حاکمک قبول ایدهجکی صورتده بولندیغی حالده مال مسروقک
استردادیه برابر مکافات اچهنسنی اعطا ایلمسنه و بوندن بشقه بر جزای
نقدی ویرمسنه حکم اولنور • فقط بو مقوله غمازلر ابنای جنسی
بیننده غایت منفور و مذموم عد اولندیغندن سرقتهک بو صورتله ظاهره
اخراجی وقوعی نوادرندر •

بر شخص متهم محاکمه یه دعوت اولنوبده اجابتدن امتناع ایلدیکی
حالده جایی ضمننده محضر قفللو بر ادم کوندر یلوب بونک مصارف
سفریه سی دخی شخص متهمه تحمیل قنور • قره طاغک بعض
محلارنده بو مقوله محضرل احضارینه مأمور اولدقلمری اشخاصک
خانهرینه کیچه وقتی بر فزایله واروب دعوت ایتملی اصولندر •

مدعی اثبات مدعان عجز اظهار و یاخود مدعی علیه انکارده اصرار
ایلدیکی حالده حاکمک قنغی طرفده حق احتمالی غالب کورینور ایسه
اولطرف تحلیف اولنوب یاخود طرفک بریسی دیگرینه یمین تکلیف
ایدر • و اولخالده یمین ایدهجک طرف کلپسایه کوتور یلوب اوراده خاچی
النه الهرق اوید کدنصرکه خصمک تلقینیه کلمات آیهی تلفظ ایدر •
(اگر بو بکا عزو اولنان ایشده ذره قدر قباحتیم و صورت وقوعنه بر
کونه معلوماتم وار ایسه شو خاچ شریف حقیچون اللهک و بطرس
حوارینک امداد و عنایتندن محروم اولهیم و دیلم لال اولسون و الله
بنم و اولاد و اخوانکم بلامزی و هر وجهله جز امزی ویرسون)
بو وجهله قسم اولندقدنصرکه حاکمک براز شبهه سی قالمش اولسنه ییله
وبالی بیونته اولسون دیهرک سبیلنی تجلیه ایدر • بعض حالات فوق
العاده اشبو اصول تجلیفندن بشقه متهم اولان شخص حقتده قطران

تجربہ سی دخی اجرا اولنور . شویله کہ الی اتش اوزرنده اریمش قطرانہ
صوقوب چیقارلر . اگر متأر اولمز ایسه برائت ذمتہ علامت عد
اولنوت فالاب قباحتلو اولدیغنه حکم اولنور .

بر قرہ طاغلو همجوارلرندن اہالیسیلہ صلح و صلاح اوزره بولندقلری
بر محلدن بر شی سرقت ایدوبده دعوی اولندیغی تقدیرده سرقت
داخلیہده اولدیغی کبی سارق تجریم اولنوب یالکز مال مسروقک
استرادینه حکم اولنق قاعدہ لرننددر . فقط دائماً مشهود اولان
حرکات نامرضیہ لرینہ نظراً بوکار رعایت اولندقدن بشقہ قومشورینک
مال و جانہ تعرض و تسلطی واجبہ ذمت خیانت منقبت عد ایتدکلری
اکلاشلور .

پاپاسلری دخی بر کوچک قباحت ایتدکلری صورتده آحاد ناس کبی
بالحا کہ تجریم اولنور . نقط ارتکاب جنایت حالنده پاپاسلق صفتی
سلب اولنوب ارتق صفالی دخی تراش ایدہ مز . هر نه جنس و ملتدن
و هر نه مقوله جرم و جنایت اصحابندن اولور ایسه اولسون قرہ طاغہ
الجا ایدن اشخاص بلاتردد قبول اولنوب حال و شانی و سبب
التجاسی تحری و تحقیق اولنمز . اورادہ توطن ایتک استدیکی خالدہ
حقندہ سائر اہالی کبی معاملہ اولنور . هنوز اہالیدن معدود اولمامش
بر اجنبی بر قباحت ارتکاب ایدر ایسه حقندہ یولو معاملہ سی اولنوب
یالکز طاغدن طرد و اخراجیلہ اکتفا قلنور .

قرہ طاغده طائفہ نساہرتکب اولدقلری کوچک قباحتلرک
مجازاتندن معاف اولوب بو حالده زوج زوجه سندن و پدر قزندن
و برادر ہمشیرہ سندن طولایی مسئول و معاتب اولور . فقط برقاری قتل
نفس ارتکاب ایتدیکی تقدیرده رجاً یعنی اوزرینہ طاش آتیلہ رق اعدام
اولنور .

اولنور • قاریلر قورشون و باروت ایله مقاومتیه مقتدر اولدقلری جهتله بونلرک قتلنده قورشون و باروت استعمالی عارعد اولنور •

بر قارینک رجم اولنسنه حکم اولندقدیه بر چوق خلق تجمع ایدوب هلاک اولنجیه و اوستی اورتولنجیه قدر اوزرینه طاش اتارلر و چوجقلر بر کوچک قباحت ایتدکلری حالده اقرباسی تجریم قنور •

بالاده دخی ذکر اولندیغی وجهله قره طاغلورک خانهلری بالکلیه صنعت و انتظامدن عاری اولهرق دیوارلری یوتنلماش طاش ایله بنا اولنمش و اوزری اناج دال و پیراقلریله اورتلش بر طاق قلبه لردن عبارتدر • داخالاری هر درلو مفروشات و تزیناتدن خالی اولوب انجق بر نوع قبالجه و یاخود قوری حصیر طاغلورجه ثم المصیردر •

سائر ممالکده قرا اهلپسی ییننده معروف و مستعمل اولان اوجاق و باجه اصولی مجهوللری اولدیغندن اوطه نك اورتیه سنده بر دائره شکلنده بر قاچ پارچه یوتنلماش طاش دیزرک ایچنده آتش یاقرلر و تجره لرینی طوانه باغلو بر زنجیره تعلیق ایدرک اشبو اوجاق اوزرنده طعام طبخ ایتدکلری مثلوقبش موسمنده دخی اطرافنده اوتوروب ایسنورلر • موم و قندیل یاقق سفاهت عد اولندیغندن کیچهلری اکثریا ظلمتده اوتوردقلری مثلوقوندلری دخی آتش یاندیغی حالده باجه اولدیغی جهتله طومانندن اوطه ایچنده کوز کوزی کورمز درجه قرا کولق اولور •

السه و اسلحه لرینی اصمق ایچون دیوارده بر قاچ قازق و بعض ما کولات وضعنه مخصوص قبا اناجسندن بر قاچ راف و ذیقیت عد ایتدکلری اموال و اشیارینک حفظنه مخصوص بر کوچک صندوقلری بونوره اشته ائات و تجملات خانهلری بوندن عبارت اولوب فقط اهل حرب و ضرب اولان سائر اقوام یینسنده دخی معناد اولدیغی اوزره

عندلرنده اعز اشیا اولان اسلحه نك تعدد و تنوعی مایه مباحثات
و مفخرتلی اولدیغندن جمله دن اول بونك تداركنه صرف و سع
و قدرت ایدرلر • خارجه بولندقلری حالده اسلحه لری ایله تزین ذات
ایتدکلی مثللو خانهلرینك دخی تجملاتی بوکا منحصر در • وسلاحلری
لاقل بر تفك و بر چفت طبانجه ایله غایت اوزون بر بچاقدن عبارتدر •

قره طاغلولرك البسه لری اكثریا یوكدن معمول غایت قبا
منسوجاتنددر • ارککلر اتکلری دیز قیاغنه یتشور بر نوع بوز عبا
و الشده مائی بر دیزلك کیرلر و مذکور عبانك اوزرنده مبش بر کمر ایله
سلاحلق باغلرلر و باشلرینه اطراف سیاه و تپه سی قرمز ی پوسکلسز
عادتا فس شکننده بر سر پوش و ایاقلرینه یوك چوراب ایله التی بر
پارچه خام صغر دریمی و اوزری شبکه رسمنده صریم ایله ایشلمش
بر نوع چارق کیرلر • طاغلولر صنعت و ظرافتدن بی بهره اولدقلری
جهتله عندلرنده البسه و اشیانك الك پراغی الك مقبولی عد اولدیغندن
صرمه و امثالی الایشلی شیلره زیاده میل و رغبت ایدرلر و قدرتلی
مساعد اولدیغی حالده برصوم صرمه لی چبکن تدارکیله هیچ یبقانمش
کوملك اوزرینه کیرلر • ارککلر اکثریا ایکی اوموزلنده اصیلی ایکی طوبره
طاشیوب درونلرینه ازیق و باروت و قورشون قورلر و برده اوموزلنده
یوكدن معمول (ستروقا) اسمنده غایت قالسین و تویلی بر احلم
طاشیوب قیرده قالدقلری کیچهلر بونی هم دوشك و همده یورغان مقامنده
استعمال ایدرلر ایسه ده بوندن اصل مقصد نفسلرندن ده اعز
طوتدقلری سلاحلرینك یغوردن محافظه سیدر

هیچ بر قره طاغلولر اشبو اسلحه و ادواتی حامل اولدیقه بر انم
یره کتیز و کافه توتون ایچدکلرندن اشیا ی مذکورده دن بشقه اللرنده
بر چبوق دخی بولنور

قره طاغسلور اشبو قیافت ملیه رینک هیچ بر جزئی تبدیلی
 و یا خود تعدیل ایده مدیکی مثللو اوزرینه ادنا برشی دخی علاوه ایده مز
 ایچلرندن بریسی خارجه بولندیغی حالده تبدیلی قیافت ایتمش اولسه
 بیه عودتنده درحال انی ترک ایله کند وزرینه مخصوص البسه یی
 کیمکه مجبور اولور

(منیف)

(بقیه سی صکره)

(مابعد)

(مدخل علم ژئولوژی)

* اجسام غیر کثیفه * اجسام صلبه و مایعه و غازیتهک غیر
 اوله رق حواس بشریه ایله ادراک اولنور بر طاقم جسملردها واردرکه
 اجسام کثیفه مثلونه وزنی ونهده بزقاب درؤننه وضعی ممکن اوله مز
 بولر ضیا و حرارت و الکتریق و غالوانیزمه و مانیتزمه اولوب اجسام
 سیاله تسمیه اولنور

ضیانک منبجی شمس اولسوب طبیعتک مابه الحیاتندر . و تأثیرات
 واقعه سی جهتیله وجودی حساً معلوم ایسه ده ماهیت و حقیقتی
 الان میدانه چیقاریله مامشدر

ضیانک شمسدن کره ارضه سرعت ورودی عقل و تصورک مافوقنده
 اولوب شویله که حکمانک حساب و تدقیقترینه کوره شمسدن کره ارضه
 طوب ایله برکله انداخت اولنسه تمام اوتوز سنه مدتده کره ارضه

وصول بولوب ضیای شمس ایسه کمال سرعتی جهتیه مسافه مزبوریه یالکز سکز دقیقهده قطع ایملکه بر ثابته ظرفنده طقوز یوز قرق بر ملیون قدم مسافه قطع ایلدیکی تبین ایدر

جسبع اجسام تسخین اولندقدده لعنان ایدوب تبرد ایله کیفیت مذکوره زائل اولور . حتی تیمور چبوقلری آتشد قیزدیرلدیغی حالده بر محل مظلمده اشپای موجوده کورینه جک قدر نشر ضیا ایلدیکی جله نك معلوم و مشهودیدر . ضیانك خواص و کیفیاتی کثیر و مسائل متفرعه سی مهم و دقیق اولوب جله سنك بیانی علم حکمت طبیعیه کابلرنده مسطور اولدیغندن و بز ایسه علم ژئولوژی مسائلینك حلنه مدار اوله جق مبادیسنك بیانی الترام ایلمش اولدیغیمزدن خواص مذکوره دن یالکز بعضیلری بالانتخاب شرح و تسطیر قلندی

جله نك معلومیدر که بلا ضیا هیچ بر شی مرئی اولیوب مثلاً ضیا سحاب اوزرینه ورود ایتدکده اندن منعکس اوله رق سحاب رؤیت اولنور . و اجسام اوزرینه تصادف ایدرک صور مختلفه مخصوصه کسب ایدر . مثلاً ضیا مصیقل و غیر شفاف اجسامدن منعکس اولدقدده مشوع الالوان مشاهده اولنور . و مصیقل و شفاف اولان اجسامدن انعکاس ایتدیرک خط مستقیم اوزره بلا مانع مرور ایدر ایسه اکبتریا انعطاف ایدوب استقامتی منحرف اولور . و معاندن بعضیلری ضیای مورودک بر قسمتی ردوعکس ایدوب بر مقصدارینی جذب و حفظ ایدر . و بو مثلاً و اجسامه غیر شفاف تسمیه اولنور . میقا تعبیر اولنان معدن بو قبیلدن اولوب بعضاً بیوجک صفایح لامعه هیئتنده بولنور . و حتی جام استعمالنك انتشارندن اول سیرده وامریقای جنوبیده واقع پرو مملکتسنده جام یرینه قوللا نیلسور ایدی . و حالا بزده استعمال اولنان ریک میقاتوزندن عبارتدر .

تام شفاف اولیان معدنك اوته طرفنده اولان اشیا لایقابه رؤیت و تمیز اولنه میوب بعضیلری دخی بتون بتون غیر شفاف اولدقلری حالده شفافه قریب ایسه رده اوته طرفرنده بولنان اشیا هیچ کورنمز . بو مثللو اجسامه شبه شفاف تسمیه اولنور . چاقق طاشی و امثالی بو قیلندر .

معادن شفافه نك جمله سنده ضیای مورود صور واحدده متحول اولرایسه ده جمله سنده استقامتدن انحراف و انصراف ایدوب منکسر اولور . و انعکاس دخی مکرر و مضاعف اولدیغنه مینی معادن مذکوره ایله باقیلان شی چفته رؤیت اولنور . حادثه مذکوره اسلاند اقرستالی تسمیه اولنان معدنه پك اعلا تجریه و مشاهده اولنور

شعاعانك مجموعنی عكس ایتدیرن جسم جسم ایض و شعاعانك هیچ برینی عكس ایتدیرمیان جسم جسم اسود یعنی اجسامك سوادى لون مستقل اولوب كافه الوانك انسلابندن عبارتدر . لکن هر جسم اسود بعض شعاعات ضعیفه یی عكس ایتدیرمکله جسم اسود تام یوقدر و بعض اجسامك اجزاسی شکلا و ثخنا و عظما و وضعاً مختلف اولمیلیه شعاعاتی اختلاف اوزره عكس ایتدیره نك الوانی مختلف کوسترر و بوندن ناشی بر جسم خشین اولدقجه لونی بشقه و املس یعنی دوز اولدقجه بشقه کورینور و جمله اجسام مثللو معدنك رنگری دخی شعاعاتدن بعضیسنك عكسندن حاصل اولور . بعض معدن ترکیب کیمویه لرینه نظراً صاف و نقی اولق لازم کلوب لکن اکثریا مواد اجزیه ایله مخلوط بولندقلرندن مواد مذکوره نك الوانیله متلوندر . مثلا بلوره مشابه اولان نیجف طاشی که قرستال دوروش تعبیر اولنور یالک صافی سیلیس یعنی حض سیلیسیومدن عبارت اولوب دائماً صاف و نقی

اولسی لازم کلور ایکن پک چوق دفعه کلی و یا جزئی تیمور و معادن سائره بی حاوی بولند یغنه بناء صاری و قرمرزی و سنجابی و سیاه رنگرده بولتور

معادن دن بعضیلرینک پارلقغی شعاعات ضیائیه نك انعکاسندن نشأت ایدر . معدنه مخصوص بر جنس پارلقق و لمعان واردر که جلای معدنی تعبیر اولنور . و معاندنه ضیانک تأثیراتیه ظهور ایدن احوال و کیفیتدن بریدن فوسفوریت اولوب کیفیت مذکوره مواد معدنیه بی بریدن تمیز و تفریقہ بعضاً پک اعلا بر واسطه اولور بعض اجسام لمس ایله و یا خود بلا لمس لمعان و نشر و ضیا ایلوب خاصه مذکوره فوسفور دیتلان جسم بسیطده جمله دن زیاده اولغله علی العموم کیفیت مذکوره یه فوسفوریت اطلاق اولمشدر

ایتالیاده واقع بولونیا شهرنده بر خفاف حجر بولونیا تسمیه اولنان طاش که کیمیا اصطلاحجه ملح کبریت باریتدر ظلمتده بر از وقت لمعان ایلدیکنی بالتصادف مشاهده ایلش اولغله بو کیفیت خاصه مذکوره حقدده اربابنک دقتی جلب ایتش و اجسام جاهه نك اکثریسی لمس و یا خود شمس و یا حرارته ارائه اولندقدن صکره ضیای فوسفوری یه مشابه شعاعات ضیائیه نشر ایلدیکی و حتی الماس طاشی ضیای شمسی زیاده جذب ایلکله ظلمتده لمعان ایلدیکی اثبات اولمشدر . و احجار جیرییه یعنی کرج طاشلری جنسندن و غره تعبیر اولنان احجارر ملیه دن بعضیلری دخی جسم خشین اوزرینه دلك اولندقدده کیفیت فوسفوریتی حاصل ایدرلر . و قوارس پارچه لری بربری اوزرینه سوریلوب بعده صویه القا اولنسه نشر ضیا ایلرلر .

* بیان حرارت * اجسام سیاه دن بریدن خی حرارتدر که علم

ژئولوژی

ژئولوژیجه بونک ضیادن زیاده لزوم واهمیتی واردر . معنای لغویسی بر جسم محرقک اعضای لمسیه اوزرینه اولان تأثیری یعنی آتسه تقرب ایتدیگمزه و یاخود شمسه قارشو طوردیغمزده حس اولنان کیفیتدر . ونار اجسامه تأثیر ایدوب انلرده تغیرات عدیده حاصل ایدر . مثلا بعضبسنی کاملا احراق و بعضبسنی درجهٔ احراقه ایصال و بعضبسنی حالت مایعیه و یاخود گازیته تحویل ایلر و آثار عدیده مزبوره اجسام ساخنده کائن بر قوتدن نشأت ایدوب قوت مذکوره دخی حس اولنان اثرک غیری اولغین علت ایله معلول تمیز اولنق ایچون مؤثره قالدوریق یعنی نار طبیعی و اثره دخی حرارت تسمیه اولنمشدر .

نار ایله ضیا بیننده اکثریا جهت و حدت و مقارنت وار ایسهده غیر متجانسدرلر . و هر ضیا و علو حرارتی انتاج ایتمز . یعنی بر جسمک ضیاسی زیاده اولدقجه حرارت محسوسه سی اولق لازم کلز . قرده مشهود اولدیغی کبی بعض ضیا حرارتدن عاری اوله ییلور . نته که ضیادن عاری حرارت شدیدیه واقع اولور . شویله که صور دروننده نوبان ایش اولان قورشون علو و ضیادن عاری اولوب حالبوکه قلائی و کوکرد و مواد سائرینی اذابهیه و شمع عسلی احراق و ایقاده و تغلی و تبخیره کافی حرارتی بولندیغی تجربه ایله اثبات اولنور و قینار صودن و قبل الاحرار شدتلوجه قزمش تیموردن و بونلره مماثل اجسامدن ضیا صادر اولدیغی هرکسک معلوم و مجرییدر .

اجسامک جمله سنده یعنی اجسام صلبه و مائیه و هوائیته ننگ بلا استئنا کافه سنده و حتی قوهٔ لامسه ایله برودتتری حس اولنانلرده بیله حرارت موجوددر و بو خصوص تجارب کیمیویه و سائر ایله تحقیق و اثبات اولنور . شویله که من القدیم معلوم اولدیغی اوزره صلابت

و خوشننده مختلف ایکی اناج پارچه سی سرعت و شدت ایله یکدیگره
 داک اولنهرق نار حاصل ایتدیره بیلور . و آتشک بو صورته حصولی
 کافه اهل عالمک معلومی اولوب حتی قدمای یونان آتشک بو وجهله
 ایجادینی زمان جاهلیترنده جهله الهلرندن مر کور نام معبوده اسناد
 ایتشار ایدی . و بو تجربه دن بشقه بر مقدار تیمور اکنیسی کو کرد و صو
 ایله قارشدیرلسه بر نوع تخلل ظهور ایدوب حرارت ناریه پیدا اولور
 و حتی کیفیت مذکوره علم ژئولوژیک بحث ایلدیکی حادثات حکیمه
 ارضیه یه تطبیق اولنهرق کرک حرکت ارضک و کرک حادثات و لقانیه نک
 سبیلری بو مقوله تأثیرات کیمویه یه عز و اسناد و بو وجهله بعض
 مسائل مشکله توجیه اولمش ایسه ده رأی مذکور مؤخرأ ابطال
 قلندی . کذلک حامض کبریت یعنی زاج یاغی صو ایله قارشدیرلسه
 التهاب و اشتغال ظهور ایدر و بونلردن بشقه الکتریک و غالتوانیرمه
 قوتلریله غایت شدتلی حرارت حاصل ایتدیرادیکی معلوم و محرپردر .
 اصل منبع حرارت شمس اولوب حیوانات و نباتاتک حیات و نشو
 و نمازینه لازم و لابد اولان حرارت کره ارضه اندن کلور و ضیاک
 دخی منبعی شمس بوندیغندن ضیا ایله حرارتک شیء واحد اولدیغنه
 ذهاب اولمشیدی . لکن شمسک بر جسم نارمحض اولدیغی اعتقادی
 بی اساس اولهرق مشهور رضاد موسیو هر شلاک کشف و استخراجندن
 برو جسم مذکور قابل تمکن بر عالم اعتبار اولسوب ورود ایدن ضیا
 و حرارتی بوندنصکره ذکر ایده حکمز سیالات الاستیقیسه نک تخللندن
 حاصل اولدیغی ظن اولنور

(ادهم)

عن اعضای مجلس والا

(بقیه سی صکره)

(اورویا قطعہ سنک موقع جغرافیسی واحوال تاریخہ سنہ دائر)
(بعض معلومات مجملہ در)

اورویا قطعہ سی قطعات خمس کرۂ ارضک وسعجہ الکوچکی
ایسده مدینت و معموریت جہتیلہ برنجبسی عد اولنور . عرضی اوتوز
التي درجہ یکرمی دقیقہ عرض شمالیدن بدأ ایله یتش التي درجہ الی
سکز دقیقہ یه و طولی یکرمی یدی درجہ بش دقیقہ طول غریدن بدأ
ایله التمش درجہ طول شرقی به قدر متمد اولور (۱) شما لآ بحر محیط

(۱) هندسه جہر دائرہک محیطی اوج یوز التمش قسم مساوی یه
تقسیم اولنہ رق هر قسم بر درجہ اعتبار اولندیغنی مثالو هر درجہ
التمش دقیقہ و هر دقیقہ التمش ثانیہ و هر ثانیہ التمش ثالثہ و قس
علی هذا اعتبار اولندیغندن و ارض دخی مدور اولغله تقسیم
و مساحہ سی بر طاقم دائرہل واسطہ سیلہ اولق امر طبیعی بولندیغندن
کرۂ ارضک اوزرنده مرکز و محورندن مروریتمک و کرہی ایکی قسم
مساوی یه تقسیم ایلك شرطیلہ بر چوق دوائر عظیمہ مفروضدر . بو
دائرہل دن کرہک هم مرکزندن و هم قطب جنوبی و شمالیسندن یعنی
محورندن مروری فرض اولنان دوائر کثیرہ یه نصف النهار دائرہلری
و کرہک نصفی قطب شمالی و نصف آخری قطب جنوبی طرفنده
قالق اوزره قطبین مذکورینہ مساوی بعدده اولہرق و مرکزندن مرور
ایدرك کرہی تنصیف ایدن دائرہ واحدہ مفروضہ یه خط استوا تعیر
اولنور . کرۂ ارضده واقع بر محاک عرضی محل مذکورک خط
استوا یه اولان بعدی و طولی دائرہ نصف النهار اولان اوزاقلغنی
دیمنک اولوب خط استوانک طرف جنوبیسنہ عرض جنوبی و جانب

منجمد و غرباً بحر محیط غربی و جنوباً بحر سفید و شرقاً قارا چایی و اورال طاغیری و اورال نہری و بحر حزر و جبل قافقاس و قرہ دکز و مرمرہ دکزی و آق دکز ایله محدود اولوب بر وجه تقریبی طولاً درت میلیون سکزیوز یتش بیک و عرضاً اوچ میلیون اوچبوز یتش بیک ارشون مسافہ امتدادی وار در . اهالی متمکنہ سی ایکبوز الی میلیون نفوس تخمین اولنور :

علم جغرافیاجہ اروپا قطعہ سی اون الی قطعہ صغیرہ یہ منقسم اولوب بونلرک دردی طرف شمالپسنده و یدیسی وسطنده و دردی جہت جنوبیہ سندہ واقعدر . طرف شمالیدہ بولنان درت قطعہ نک برنجبسی بریتانیا اطہلر یکہ بیوک بریتانیا و ایرلانده جزیرہ لیلہ دیگر بعض کوچک اطہلردن عبارت اولہرق جہلہ سی انکلترہ دولتک تحت تصرفندہ در .

شمالپسنہ عرض شمالی و نصف النهار دائرہ سنک طرف شرقپسنہ طول شرقی و جانب غریپسنہ طول غربی اطلاق اولنور . خط استوا دائرہ سی متغیر اولیوب ہر بر محل و ملت ایچون بر در . فقط ہر ملت بشقہ بر نصف النهار دائرہ سی اعتبار ایدرک خریدہ لرینک حسابی آکا اویدر مشارددر . مثلاً انکلیرلر لوندرہدہ واقع قرینویج رصدخانہ سندن و فرانسزلر پارس رصدخانہ سندن مروری مفروض دائرہ عظیمہ یی نصف النهار دائرہ سی اعتبار ایتشلردر . بزم شمیدیکی خریدہ لردہ پارس رصدخانہ سندن کچن نصف النهار دائرہ سی معتبردر . کرہ ارضک حساب اولنان جسامتی اقتضاسنجہ بر درجہ اعتبار اولنان محل تخمیناً یوز الی بیک ارشون مسافہ دن عبارت اولغله سیر معتدل ایله بر ساعت وقتندہ الی بیک ارشون مسافہ قطعی فرض اولندقدہ ہر درجہ بکرمی بش ساعتک مسافہ اولش اولور .

ایکنجیسی دانمارقہ اوچنجیسی اسوج و نوروج قرالغی درنجیسی روسیہ دولتک اوروپادہ واقع ممالکیدر وسطدہ بولنان یدی قطعہ نک برنجیسی فرانسه ایمپراطورلغی ایکنجیسی بلجیقا اوچنجیسی فلنک درنجیسی روسیا قرالغی بشنجیسی اوستریا ایمپراطورلغی التنجیسی سویجرہ مملکتیدر کہ بر جہوریت صغیرہ مستقلہ در • یدینجیسی الامانیا قطعہ سیدر کہ متعدد قراللق و یوک و کوچک دوقہ لوق و پرنسلکی حاوی اولہرق حکومات متحدہ جرمانیا اطلاق اولنور • جہت جنوبیہدہ واقع بش قطعہ نک برنجیسی پورتیکز ایکنجیسی اسپانیا قرالغی اوچنجیسی ایتالیا قطعہ سیدر کہ ایتالیا قرالغیہ اوستریا دولتی یدیہ بولنان ونیدک ایالتی و پایا حکومتی حاویدر • درنجیسی دولت علیہ عثمانیہ نک اوروپادہ واقع ممالکی بشنجیسی یونانستان قطعہ سیدر کہ یونان دولتیہ جزایر سبعہ جہوریتی حاویدر • مذکور جہوریتک سویجرہ جہوریتی کی استقلالیت کاملہ سی اولیوب انکلترہ دولتک تحت جایہ سندہ در • اشبو اون التی قطعہ نک تفاسیل احوالی ایلرودہ بیان اولنق اوزرہ شمذیک بو محلدہ اوروپانک ہیئت عمومیہ سنہ دائر بعض مواد تاریخیہ نک تسطیرینہ ابتدار اولنور •

آسیا و افریقا قطعہ لری اوروپا قطعہ سندن اول مسکون و معمور اولہرق بوکا اہالی انلردن منشر اولشدر • قطعین مذکور تیندہ حائز درجہ علیای مدنیّت و معموریت نیچہ دولت و ملتہر موجود ایکن اوروپا قطعہ سی بر طاقم اقوام وحشیہ ایلہ مملو اولوب بورادہ الک اول طریق تمدنہ سالک اولہرق علوم و فنون ایلہ اشتغالہ باشلیان و دولت ہیئتیدہ بر ادارہ منتظمہ صورتہ کیرن اسکی روملردر کہ یونانستان قطعہ سیلہ دولت علیہ ممالکندن قطعہ مذکورہیہ هم محدود بولنان

یانبه و ترچاه و سلا نیک طرفلرنده متمکن اولهزق کوچک کوچک متعدد قراللیق و جمهورلغه منقسم ایدیلر • بونلرک میلاد حضرت عیسی علیه السلامدن تقریباً ایکی بیگ سنه مقدم مصردن یونانستانه هجرت ایتمش اولان بعض طوائف متمدنه دن آکینساب تربیه و مدنیت ایلدکلی رهین مرتبه تحقیدر • حکومات مذکورهنک بعضیسی میلاد حضرت عیسا دن بیگ طقوز یوز و بعضیسی بیگ یدی یوز و بعضیسی بیگ درت یوز سنه مقدملری تأسس ایدوب بونلرک علوم ریاضیه و فنون حکمییه یه یگ چوق خدمتلی سبقت ایتمش والیوم اورویالور علوم و فنونده فوق الغایه ایلرولشیکسن حالا آرلرندن استفادهم اولنان فیساغورس و بقراط و سقراط و افلاطون وارستو و جالینوس و امثالی فیلسوفلر ملت مرقومه بیننده ظهور اولشدر •

حکومات مذکورهنک ثروت و مدنیتجه اک زیاده ایلرولمش اولغلی آتته جمهوریتله اسپارطه (۱) قراللیغی اولوب بونلر حکومات صغیره سائریه مرجع اولق مقصدینه مبنی دائماً یکدیگرینه رقابت ایدوب بو کیفیت اکثریا بینلرنده منتج حرب و جدال اولور ایدی • شو حال خبلی زمان متمد اولوب شیعه انسانیتسه ناچسبان نیجه حالات مکدره سرزده ساحه وقوع اولشدر •

الیوم سلا نیک طرفی دیمک اولان ماقدونیا قراللیغی دیگرلرینه نسبة علوم و مدنیتجه کیروده بولمغله حکومات سائره زندهه دائماً محقر ایکن

(۱) آتته شهری الان ییلدیکنز آتته اولوب فقط اولوقت غایت جسم و منتظم بر شهر ایدی • اسپارطه دخی مسوره نیم جزیره سنک طرف جنوبیسنده واقع کذاک غایت جسم و منتظم بر شهر ایدیسده صکره لری خراب اولشدر •

میلاددن اوچوز الشمس سنہ مقدم مذکور قراللق تختہ جلوس ایتش اولان مشہور اسکندر یونانینک پدري بولنان ایکنجی فلیسوس غایت فطین و حیلہ کار بر حکمدار اولغله ذکر اولنان اتنہ و اسپارظہ حکومتلری بالمحاربه یکدیگرینہ ایراث ضعف و فتور ایلدیکلری مدتجه کندوسی مملکتنی حسن اداره و معلم و منتظم عسکر تدارکنہ سعی و اقدام ایلدیک یونانستانجه کسب نفوذ و اقتدار و حکومتین مذکور تینک اتفاقسزلغندن بالاستفاده ازہصرہ بعض وسبلہ لزلہ امورلرینہ مداخلہ ایدرک گاہ ارانہ قوہ جبریہ و گاہ اعمال حیلہ و دسپسہ ایلہ نہایت الامرک بونلری و کرک حکومت صغیرہ سائرہ بی جملہ حوزه تصرف و اطاعتہ ادخال ایلدی . وفاتند نصکرہ اوغلی بیوک اسکندر یکر می یاشندہ سریر سلطنتہ جلوس ایدوب مومی ایلہ صاحب شجاعت و حریص شان و شہرت بر حکمدار پر اقتدار اولدیغندن پدري نیک وفاتی مناسبیلہ کندوشنی طایماق اسنیان بعض مملکتلری قوہ جبریہ ایلہ تکرار دائرہ انقیادہ ادخال و دیگر بعض یرلری دخی ضبط و تسخیر ایلہ مملکتہ الحاق ایلدکدن صکرہ معاصر ی اولان دولتلرک اک قوتلوسی اولوب یونانستان ایلہ ازہ صرہ محارب بولنان عجم دولتنہ اعلان حرب ایلہ حکمداری بولنان مشہور دارایہ غلبہ ایدرک مدت قلیلہ ظرفیدہ اسیا قطعہ سندن ہندہ قدر و افریقا قطعہ سنک مغمور و مسکون اولان یرلرینی ضبط و تسخیر ایدوب بر حکومت جسمیہ تشکیل ایلدی . فقط مومی ایلہ صکرہ لری مشروبات و مکیفات زیادہ سپلہ منہمک اولدیغندن مجرد بولنک سئو تأثیریلہ اوتوز ایکی یاشندہ اولدیغنی حالده وفات ایتش و جیاتندہ برولی عہد تعیین ایتامش اولغله قبضہ تصرفنہ کچمش اولان او قدر ممالک وسیعہ بی

معینده بولنان امرای عسکریه متخیرانی پینلرنده تقسیم ایدرک طوائف ملوک ظهوره کیشدر .

میلاد حضرت عیسان تقریباً سکز یوز سنه مقدم رومالورک برنجی قرالی اولان روملوس (۱) الان پاپانک پای تختی اولان روما شهرینی بنا لیدوب بونی متعاقب رومالور ظهور ایله بالتدریج بتون ایتالیایی فتح و تسخیر ایتدکن و فرانسه و اسپانیا قطعله زینی و بیوک بریتانیا اطهر زینی و الامانیانک بر از محلی و یونانستانی خلاصه همان بتون اورویایی قبضه تصرفه الدقدن بشقه آسیا و افریقا قطعله زندن دخی خیلی یرل ضبط و استیلا ایلدیله .

روما دولتی حین تشکیلدن ایکی یوز قرق درت سنه هرورینه یعنی میلاددن بشیوز سکز سنه اوله کلنجه یه دکن-قراللق صورتیله اداره اولنوب تاریخ مذکورده جمهوریه تحویل و بو دخی تقریباً درتیوز سکسان سنه ممتد اولوب میلاددن یکرمی سکز سنه مقدم مشهور اغسطوسک زماننده ایمپراطورلغه تبدل ایتدی . میلادک اوچبوز او توننجی سنه سی

(۱) روملوسک اصلی حقنده روایات مختلفه اولوب بونک حقیقت حالی مستور پرده شکوک و ظنون ایسه ده اک زیاده اعتماد شایان اولان مومی الیه بیانی بر آدم اولوب باشنه بر طاقم سرسری مقوله سنی طویل بیره رق حیدودلقه تعیش و روما شهری موقعنده کندورینه مجباً اولق اوزره بر قریه انشا ایدوب اوراده تحصن ایله اطرافه صارقندیلغنه باشلامش و بو مقوله ره رفیق چوق بولنه جغی درکار اولغله رفته رفته رفقاسی چونالدیغدن قریه مذکوریه توسیع ایدرک بر قصبه و مؤخرأ بر شهر حکمنه قویوب کندوسی دخی اکا حکمدار اوله رق قراللق نامنی جائز اولمشدر .

جلوس ایدن ایمپراطور قسطنطین زمانسندن او وقتہ کلنجہ دکین
 بیراندیوس اسمیلہ مسمی بر کوچک قصبہ اولوب ایوم متبوع مخممنز
 دولت عجلہ عثمانیہک پای تخی بولنان استانبول شہری مقر سلطنت
 اتخاذا اولنہرق ایمپراطورلر بورادہ اقامتہ رومایہ طرفلرندن بر حکمدار
 نصب اولنوردی • اشبو حکمدارلر مؤخرأ استقلالیت سوداسنہ دوشہرک
 نہایت الامر روما دولتی ممالکی شرق و غرب ایمپراطورلقلری عنوائیلہ
 ایکی حکومت مستقلہ یہ تقسیم اولنوب حکومت شرقیہ ایچون استانبول
 و حکومت غربیہ ایچون روما شہری پای تحت اتخاذا اولندی • رومالورک
 مدینت و قوتجہ درجہ کمالہ وصوللری جہوریت زماندہ در • صکرہ لری
 مایہ ثروت و اقتدارلری اولان اخلاق و عادات ملیہ لرینہ رفتہ رفتہ
 فساد طاری اولہرق سفاهت و اخشامہ میل ایتدکلرندن دولتلری
 انحطاطہ یوز طوتوب شو حاللری نہایت الامر انقراضلری استلزام
 ایلش و کرۃ ارضک اولوقت مکشوف و معلوم اولان یلرینک ہمان
 کافہ سندہ نافذ الحکم بر دولت قوی الشکیہ ایکن بالآخرہ کلیا محو
 و مضحج اولشلردی •

بالادہ ذکر اولدیغی اوزرہ اورویانک اکثر محلی رومالورک تحت
 ضبطندہ اولوب فقط الامانیادہ واقع رین نهرینک اوتہ طرفلرندہ
 اکثریمی آسیا طرفلرندن کلمہ تانار جنسندن بولنان خیمہ نشین بر طاقم
 اقوام وحشیہ متمکن اولہرق بولنر رومالورک انحطاطہ یوز طوتدقلری
 حسن ایتدکلری وقتدنبرو ارضہ صرہ فرصت بولدجہ روما ایالتلرینہ تجاوز
 ایلہ غصب و غارتہ جسارت ایدرلر و بوجہتہ دأما روما ایمپراطورلریلہ
 محاربہ و مقاتلہدہ بولنورلر ایدی • میلادک بشعوز سنہ سندہ اقوام وحشیہ
 مذکورہ دن غوت طائفہ سنک استیلا سیلہ روما حکومتی غیرہ سی منقرض

اولوب (۱) اورویا قطعہ سندن آثار علم و مدنیت رومالورلہ برابر محو اولمش و قطعہ مذکورہ اقوام وحشیہ مختلفہ ایلہ مالامال اولہرق خلی رقت بر فترت عظیمہ ایچندہ قالمشدر . قطعہ مذکورہ بی اسنیلا ایدن اقوام مذکورہ ملل متعددہ و قبائل کثیرہ یہ منقسم اولہرق حقیقت حالری بروجہ صحت معلوم اولیوب فقط بونلرک ال مشہوری غوت و ویزیغوت و فرانق و لومبار و آوار و ساقسون و آنکل اسملریلہ مسمی ایدیلر . بونلرکیدرک اولدبغہ کسب مدنیت ایدوب اسپانیول ملتسک اصلی اولان ویزیغوت قومی اسپانیادہ و فرانسرک اصلی اولان فرانق ملتی فرانسدہ و لوہبارلر ایتالیادہ و آنکل و ساقسون طائفہ لری الامانیانک طرف شمالسندہ و آوار قومی جہت جنوبیہ سندہ برر حکومت تشکیل ایلدیلر . اشبو آوار قومنک تحت تصرفندہ بولنان قطعہ مؤخرآ اوستریا دولتی شکل ایتشددر . و برارالق الامانیانک شمال طرفندہ ممکن آنکل و ساقسون طائفہ لردن قبائل متعددہ بیوک بریتانیا اطہلرینہ کچوب اورادہ اوچ حکومت مستقلہ تشکیل ایلدیلر . مؤخرآ بو حکومتلر برلشوب شمیدیکی انکلترہ دولتی وجودہ کلشددر . میلادک سکرزنجی قرنی اواخرنہ ظہور ایتمش اولان فرانسدہ قرالی مشہور شارلمان اوروپانک خلی یرلرینی ضبط و تسخیر ایلہ حکومت مشروحہنک اکثریسنی حوزہ تصرفندہ

(۱) اورویا مؤرخاری علم تاریخی اوچ قسمہ تقسیم ایلہ خلقت دنیادن روما حکومت غریبہ سنک انقراضی زمانہ دکن مضبوط کتب تواریخ اولان وقوعاتہ تاریخ متقدمین و اولوقتدن استانبولک فتح اولندیغی زمانہ دکن نکاشتہ صحائف روزکار اولان روایات و اخبارہ تاریخ متوسطین و بوندنصرکہ سرزدہ ساحہ ظہور اولان احوال عمومیہ تاریخ متأخرین اطلاق ایدیلر .

المش ایسه ده اشبو حکومت جدیده جسمیه مدت مدیده پایدار اوله میوب
 یوز سنه مرور ایتمزدن اول اقسام متعدده یه منقسم اوله رق انقاصندن
 اصل فرانسه دولتیله الامانیا و ایتالیا و محال سائرده متعدد دولت
 و حکومتلر تشکل ایتمشدر
 مجلس و الامترجلرندن
 (بقیه سی صکره)
 (قدری)

(الغای قوائم تقدیه)

کرك خزینته جلیله جدو كرك معاملات ناسجه انواع محاذیر ایقاعنی
 استلزام ایده جك درجه یه كمش اولان اوراق تقدیه نك تداولدن النسی
 طوغر یسی سلطنت سنیه حقنده بر مبدأ فیض و سعادت عد اولمغه
 شایان بروقعته مهمه متینه اولمغه كافه صنوف تبعه شاهانه ایله برابر
 بز دخی وجیهه شکر کزاری و محمدتی ایفاو تزايد عمر و شوکت حضرت
 پادشاهی دماسیله دوست تضرع و نیازی برداشته بارگاه جناب
 کبریا ایلمکه مسارعت ایدرز

اوراق مذکوره ابتدا تسهیل معاملات نیت خیریه سیله چیقارلدیغی
 خالده اسباب و علل متنوعه یه منی حد اعتدالی تجاوز ایلمکدن ناشی
 عکس قضیه یی منتج اولدیغی اکلاشلمسی اوزرینه مدت تداولی اولان
 یکریمی اوج سنه ظرفده طرف سلطنت سنیه دن بر قاج دفعه رفع
 و ازاله سی وسائلنه تثبیت یوراش ایسه ده هر وقت بر درلو مانع و حائل
 ظهور یله موفق اولنه میسوب باخصوص مقدمجه حسب المضایقه
 مقدارینك تکشیری جهتیله قالدیرلمسی درجه استعمالده کورندیکی خالده

مجرد ذات معالیمات حضرت پادشاهینک اثر موفقیت جلوه لری
اولی اوزره جدا ثم جدا شو امر مهم مرآت حصولده جلوه نما
اولشدر

اشبو عقده بر اشکال حالا مسند آرای صدارت عظمی فحاملو
دولتو محمد فؤاد پاشا حضرت لرینک ناخن تدبیر مها میناسیریلره رهین
انحلال اولش و طوغریسی مشار الیه حضرت لری مسلك مخصوصلری
اولان امور پولیتیکه جه اهلیت و مهارت مسلم لرندن بشقه مقدا
یونانستان حدودنده و مؤخرأ بر الشامده صفت عسکریه یه چسبان
مأثر شجاعت و جسارت ابراز ایلدیکی مثللو بوسیله ایله دخی امور
مالیه جه کمال قدرت و کاردانیلری انظار عامه مواجهه سنیده اثبات
ایتمش اولغله بو مثللو مستجمع محاسن عدیده اولان ذات نادره الصفاتک
دخی مساعی جملیه سنی تقدیر ایله سایه معالیوایه حضرت پادشاهیده
مظهر حسن جزا پوریه رق سلطنت سنیه یه دهها بو مثللو نیچه نیچه
خدمات جملیه یه حسن موفقیتلری الطاف الهیه دن استدعا ایدرز

سلطنت سنیده اوراق تقدیه نک سبب و تاریخ ظهورینه و صورت
تداول و ازاله سنه کسب اطلاع فائده دن خالی اولیه خفندن بو بایده
تحقیقات ممکنه مزک بوجه آتی ذکر و بیانته مبادرت قلندی

دور سابق ابتدا سنده تمأ وضع و تأسیس بیوریلان تنظیمات خیره
امور مالیه دولت علیه بی بشقه بر اصوله تحویل ایلدیکندن شو
انقلاب ایناسنده دفع مضایقه یه مدار اولق و ایالات و الویه یه طرح
و تخصیص قلنان و یر کونک تحصیله قدر تداول ایدوب بعدده
قلندیرلق اوزره نهایت درجه سی بشور غر وشه قدر سکر سنه لکنه
اوله رق درت پیک کبسه فائض و اوتوز ایکی پیک کبسه معجله لوسهم

قوائمی

بصمه اوله رق تنظيم وعتیقی طبیعتیه خزینه یه کلدکجه تبدیل اولمسنه
 و برده بر منوال محرر اولوقته قدر قوأم نقدییه ایالاتده دخی تداول
 ایددیکی حالده اورارده صحیح و ساخته سنک فرق و تمیزنده عسرت
 چکیلوب بوتک دوامی اهالی حقدده موجب خسار اولسور مطالعه سنه
 مبنی اوچ ماه مدتله ایالاتده تداولدن قالدیرلسنه قرار و یراش و اولوجهله
 اقتضاسی اجرا قلمشدر .

تداییر مذکورهنک اتخاذندن یکرمی ای قدر مرور ایتدیکی حالده
 ال یازوسی اولان قوأم عتیقه کاملاً تداولدن قالمیوب بوتک اولوجهله
 خزینه یه طبیعتیه ورودی طریقیه ارقه سنک النمسی پک چوق وقته
 متوقف اوله جنجی اکلاشلمش اولغله الی سکر سنه سی شعبانی غره سندن
 اعتباراً اوچ ماه مدت تعیینیه ال یازوسیه اوللردن باقی قائلنر قوأم
 مطبوعه یه تبدیل قلمشدر .

بو مقوله اوراق نقدییه نک اره صره رسم و هبئی تحویل و تجدید
 اولمدرجه ساخته کارل طرفدن تقلیدینه چاره بولنه جغندن بر طرز نوین
 اوزره طبع اولنوب بیک ایکیوز التمش سنه سی تموزندن بدأ اولنهرق
 اوراق عتیقه ایله تبدیل قلمشدر .

کذلک التمش اوچ سنه تقلیددن محافظه اوراق نقدییه نک شکل
 و هبئی تبدیل و بعض مرتبه دهها تنظیم و اصلاح قلمشدر . فقط
 بو دفعه ایکیوز الی غروشلقدن صرف نظرله بشیوزوبیک و بشبیک
 و اون بیک غروشلقدن عبارت اولتی اوزره ترتیب و سنه مذکوره حزیرانی
 ایتداسندن اعتباراً اوراق عتیقه ایله تبدیلنه مبادرت قلمشدر .

التمش بش سنه سی صفرنده دیگر بر رسم جدید اتخاذ اولمش
 و برده اوراق قدیمه نک اوزر و بشربیک غروشلغی اولوب بوتک دخی
 اخذ

اخذ و اعطاده بعض مرتبه مشکلاتی موجب اولدیغی حس اولمغله
اشبو ایکی نوعدن صرف نظرله یالکز اللی غروشدن یسک غروشلغه
قدر قوائم چیقارلشدر

اشبو فائضلی اوراق نقدیه ابتدای ظهورنده چونکه ممالک محروسه
اهالیسی اولوقته قدر کاغد اچقه کورما مش اولدقاری جهته اعتبار
اولمیهرق یوزده اوتوز قرق قدر نقصانته تداول ایتش ایسه ده خزائن
شاهانه ده عینی نقد اچقه کی قبول اولمسی و سنوی ایکی تقسیطده
اعطاسی مشروط اولان یوزده الی فائضی دخی اوقات معینه سنده
تماما تأدییه قلمسی نامه یه امنیت بخش اولدیغندن چوق کچمکسزین
قوائم مذکوره خیلی اعتبار بولهرق مسکوکات معدینه ایله باشه باش
النوب ویرلکه باشلشدر

سلطنت سنیه نك اول ائاده بعض مصارفات فوق العاده سی وقوعه
مبنی التمش یدی سنه سی ربیع الاولنده فائضسز یکرملیک و متعاقباً
اولوق قائمه چیقارلش و چوق کچمکسزین بونلرک ایچنده خلیجه
ساخته ظهور ایلدیکنندن الی ماهده برکه خزینه ده معاینه و تمهیرینه
و برسنه مرورنده دخی شکل و رسماری تبدیلنه قرار ویریلهرک التمش
سکر سنه سی رجبنک یکرملی ایکیسنده کیفیت اعلان قلمشدر

بر مقدار کاغد و مرکب صرفیله مبالغ جسمیه استحصالی خزینه یه
اسهل وسائل ثروت کورینه نرک بالاخره بو بایده سوء استعمال احتمالی
نزد اولیای اموره مستور اولدیغندن بونک قبل الوقسوع استحصال
اسباب اندفاعی مقصدیله التمش سکر سنه سی جمادی الاولسنده اوراق
نقدیه نك تداولدن المنسی ضمننده بالجه دأ مورین و تبعه دن اعانه عمومیه
نامه یه اوچبوز ییک کبسه اچقه طویلا نمنسه و بوندن هر ماه مقدار

مبالغ تجمع ایدر ایسه اولقدر کاغذک الفا و احواسنه قرار ویرایش
 و حتی الشمس سکر سنه سی شعبانک یکر می طقوزنده ضربخانه عامر ده
 جنتکان سلطان عبدالجیدخان حضر تریله و کلاهی عظام حاضر اولدقلری
 حالده اوتوز اوچ بیک کبسه لک فائضلی اوراق نقدیہ احراق قلمشدر
 اعانه مذکوره همان کاملاً تحصیل قلمش ایسنه ده اول اثنا ده
 ظهور ایدن امور ضروریه سائریه صرف اوله رق اوراق نقدیہ تک
 تماماً قالدیر ایسنه موفق اوله مامش و بشقه برتدیر اتخادی تصور اولدیغی
 صر ده الشمس طقوز سنه سی رجبنده بعض معتبران تجار و صرافان دن
 مرکب اولق اوزره در سعادتده بانقه عثمانی نامیله بر قومانیه تشکل
 ایدرک کرک مسکوکات معشوشه تک و کرک تداولده بولنان فائضلی
 و فائضسز اوراق نقدیہ تک اون بش سنه طرفنده رفع و ازاله سنی
 شرانظر مناسبه ایله تعهد ایلمش ایسنه ده متعاقباروسیه محاربه سنک
 ظهوری مناسبیله بو دخی نتیجه سنر قالمشدر .

سلطنت سنیه اولوجهله رفع و ازاله سنی اخص امالی اولان قوام
 نقدیہ تک تداولدن ایسنه دسترس اوله مدقندن بشقه محاربه مذکوره
 مناسبیله دوچار اولدیغی مضارف کلیه دن ناشی اردوی همایونلره مخصوص
 اولق اوزره بر خیلی فائضسز بکر مپشر و اوغر و شلیق اوراق نقدیہ
 طبع و صرفنه مجبور اولمش و بعد المصالحه اوراق مذکوره ویرکویه
 محسوباً ایلات مال صندوقلرینه قبول اوله رق از وقت طرفنده ازاله قلمشدر .
 یتش درت سنه سی شعبانده فائضلی قائمدرک اسهام جدیدیه
 تبدیل و فائضسز تک دخی مقابلهنده مسکوکات و یا خود کذک اسهام
 جدیده ویریه رک ایکی سنه طرفنده العاسی خصوصیه قرار ویرایش
 و بو مقصدک حصولیچون یتش کیش سنه سنی محرمنده اولوقت امور

خارجیه نظارتی و حالا صدارت عظمی مقام جلیله شرفبخشا فحامتلو دولتوفواد پاشا خضر تلری معرفتیه لوندرده (دند پالر) قومپانیه سندن بش میلیون لیرا استقراض قلمشدر .

فقط اشبو استقراض اچہ سنک حین ورودندہ فائضلی وفائضسر عموما قوائم نقدیه تک قالدیلمسنہ تخصیص اولنوب سالف الذکر اسہام جدیدہ خزینہ جلیلہ دیونی مقابلندہ اعطا اولنمش و بو جهتہ مبلغ مذکور اوراق نقدیه تک جہلہ سنہ کفایت ایتمدیکندن اشبو نقصانک اکیلی ضمنندہ یتمش بش سنہ سی شعبانندہ بش سنہ مدتلہ بر مقدار اسہام ممتازہ چبقارلمسنہ قرار ویرلمشدر .

اول اثنادہ جمعا تداولده بولنان بر ملیون ایکویوز اوتوز سکزیک کپسہ لک اوراق نقدیه دن بر ملیون سکسان سکزیک کپسہ لکی قالدیریلہرق میدانده یالکز یوز الی بیک کپسہ لک قائمہ قالمش و بونک درسعات سکنہ سندن اعانہ صورتیلہ تحصیل اولنمش متصور اولدیغی حالده یالکز التمش بیکی تحصیل اولنہ بیلسی اوزرینہ قصوری خزینہ جلیلہ دن بشقہ صورتلہ تسویہ اولنہرق یتمش الی مارتی غایتہ قدر کافہ قوائم نقدیه تک تداولدن چکلمسنہ قرار ویرلمشدر .

فقط بو دفعہ دخی بر مانع قوی ظهور ایدرک تداولده قلان قصور یوز الی بیک کپسہ لک اوراق نقدیه تک قارشولغی اولان مبالغہ شام مسئلہ مکدرہ سنہ صرف اولندیغندن مبلغ مذکورک بر سنہ دہا قالمسنہ قرار ویرلمشدی .

بوئد نصکرہ سلطنت سنیہ هر درلو فداکارلق اختیاریلہ ہم شو مقصدہ ظفریاب اولق و ہمدہ دیون غیر منتظمہ سنی تسویہ ایملک اوزرہ یارسدہ میرس قومپانیه سندن فاحش فیئات ایلہ مقدار وافی اچہ

استقراضنه تثبت ایش و بودخی قوه قریبه یه کله رگ حتی بر مقدار جزئیسی خزینه یه ورود ایش اولدیغی حالده هر نصلسه صورت پذیر حصول اوله مدیغندن بو دفعه دخی نائل مرام اوله مامشدر .

بونک اوزرینه دولت علیه ارتق در عقب تأمه نك رفع و محاسندن قطع امید ایدرک اولوقته قدر در سعاده مخصوص اولان شو فالغک ممالک محروسه یه تعمیم ایله مضرتنک تخفیفی مناسب مطالعه ایش وجده و یمن ایالتلرندن ماعدا ممالک شاهانه نك هر طرفنده تداول ایلمک و بالجمله خزائن و مال صندوقلرینه قبول اولنقی اوزره ایکی میلیون بشیوز بیک کبسه لک فائض سن نومرولی اوراق نقدیه چیقارلمسنه و بونک بشیوز بیک کبسه لکی اروپا اوزرینه قامیوی طومقی ایچون بقود خالصه اوله رق وضع اولنه جق یدی یوز اللی بیک کبسه سرمایه دن بشیوز بیک کبسه سنک تدارکنه و ایکی میلیون کبسه لکی میدانده بولنان اوراق نقدیه نك تبدیلا قالدیرلمسبله برابر قصوری خزینه نك دیون غیر منتظمه سی تسویه سنه مخصوص اولسی و مذکور ایکی میلیون بشیوز بیکدن بشقه تسویه طرق و سائره کبی اصلاحات ملکنیه یه صرف اولنقی اوزره بش سنه طرفنده ایکی میلیون کبسه لک قوائم چیقارلمسی و فسح اولنان مذکور پارس استقراضنه فارسولتیق کوسترایش اولان مبالغک سنوی یوز اللی بیک کبسه سی اشبو قوائم جدیده نك بالتدریج تأدیه سنه تخصیص قلنه رق اون سنکز سنه طرفنده کاملاً محسوس و العا قلمسی خصوصلرینه یتیش یدی سنه سی رضانی اوا خریدنه قرار ویرلشدر .

(منیف)

(بقیه سی صکره)

عینتاب خاندان و اصحاب عرفانندن اولوب شو کونلرده لمصلحة
 در سعادتده بولنان حصیرجی زاده حافظ محمد اغا حضرتلرینک الغای
 قوائم نقدیهیه دائر تشکراً و تینماً بالبداهه انشاد ایلدیکی تاریخدر .

حضرت عبد العزیز خانک خدا
 دولتن ایتسون جهانده دائماً

امری نسخ ایتدی قوائم نسخهن سن
 خلقک ایتشکن عقولن هائمه

صرف همت قیلدی صدر اعظمی
 باقدی هیچ بونده لوم لائمه

خیر خواهان ایستمز ایقازنی
 برینوک فتنه ایدی اولدی نائمه

ملکه تاریخمله تبشیر ایلرم
 اورته لقدن قالدی نام قائمه

(۱۲۷۹)